

“Gülhane Askeri Tıp Fakültesi Nöroloji Anabilim Dalında öğretim üyesi olarak görev yapan davacı ... vekili Av. ... tarafından, müvekkiline ödenen üniversite ödeneğinin ve sağlık hizmetleri tazminatının kesilmesine ilişkin işlemin iptaline ve söz konusu tazminatların 15/01/2015 tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI’na karşı açılan davada; dava konusu işleme dayanak teşkil eden 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun geçici 70. maddesinin birinci fıkrasının ilk cümlesi ile üçüncü fıkrasının Anayasa’ya aykırı olduğu iddiası ciddi bulunarak işin gereği görüldü:

Anayasaya aykırılığı iddia edilen düzenleme;

2547 sayılı Kanun Geçici Madde 70 - (Ek: 19/11/2014-6569/32 md.)

“Tabip, diş tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan öğretim üyelerinden, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla mesai saatleri dışında serbest meslek faaliyetinde bulunmakta veya özel sağlık kuruluşlarında çalışmakta olanlara, bu faaliyetlerini sona erdirinceye kadar üniversite ödeneği ve ek ödeme ödenmez.

Bu madde hükmü Gülhane Askeri Tıp Akademisi öğretim üyeleri hakkında da uygulanır. Ancak bu öğretim üyelerine üniversite ödeneği ile sağlık hizmetleri tazminatı ödenmez.” şeklindedir.

Anayasamızın 2. maddesinde, Türkiye Cumhuriyetinin, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olduğu; “Kanun Önünde Eşitlik” başlıklı 10. maddesinde ise, herkesin, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefî inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşit olduğu, Devlet organlarının ve idare makamlarının, bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorunda bulundukları, kurala bağlanmıştır.

Anayasa’nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti, eylem ve işlemleri hukuka uygun, insan haklarına saygılı, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa’ya aykırı durum ve tutumlardan kaçman, Anayasa ve hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık olan devlettir.

Diğer taraftan, Anayasa Mahkemesi kararlarında vurgulandığı üzere, eşitlik ilkesinin amacı, hukuksal durumları aynı olanların kanunlarca aynı işleme bağlı tutulmalarını sağlamak ve kişilere kanun karşısında ayırım yapılmasını ve ayrıcalık tanınmasını önlemektir. Bu ilkeyle, aynı durumda bulunan kimi kişi ve topluluklara ayrı kurallar uygulanarak kanun karşısında eşitliğin çiğnenmesi yasaklanmıştır. Bu ilke ile eylemli değil hukuksal eşitlik öngörülmektedir. Kanun önünde eşitlik, herkesin her yönden aynı kurallara bağlı tutulacağı anlamına gelmez. Durum ve konumlarındaki özellikler, kimi kişiler ya da topluluklar için değişik kuralları gerekli kılabilir. Aynı hukuksal durumlar aynı, ayrı hukuksal durumlar farklı kurallara bağlı tutulursa Anayasa’nın öngördüğü eşitlik ilkesi zedelenmiş olmaz.

Dava dosyasının incelenmesinden, davanın Gülhane Askeri Tıp Fakültesi Nöroloji Anabilim Dalında öğretim üyesi olarak görev yaptığı, mesai saatleri dışında mesleğini özel bir sağlık kuruluşunda EMG tetkikleri yaparak icra ettiği, 15/01/2015 tarihine kadar almakta

olduğu üniversite ödeneği ve sağlık hizmetleri tazminatının, aynı tarihten itibaren 2547 sayılı Kanun'un geçici 70. maddesi uyarınca kesilmesi üzerine bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlığın çözümünde uygulanacak olan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun geçici 70. maddesinin birinci fıkrasının ilk cümlesinde; tabip, diş tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan öğretim üyelerinden, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla mesai saatleri dışında serbest meslek faaliyetinde bulunmakta veya özel sağlık kuruluşlarında çalışmakta olanlara, bu faaliyetlerini sona erdirinceye kadar üniversite ödeneği ve ek ödeme ödenmeyeceği, üçüncü fıkrasında ise bu madde hükmünün Gülhane Askeri Tıp Akademisi öğretim üyeleri hakkında da uygulanacağı ve bu öğretim üyelerine üniversite ödeneği ile sağlık hizmetleri tazminatı ödenmeyeceği, hükme bağlanmıştır.

Dava konusu üniversite ödeneğinin ve sağlık hizmetleri tazminatının kesilmesi işleminin dayandığı olan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun geçici 70. maddesinde yer alan söz konusu düzenleme Anayasanın 2. maddesindeki hukuk devleti ilkesine aykırıdır. Zira hukuk devleti ilkesinin gereklerinden biri olan hukuk güvenliği ilkesi, hukuk normlarının öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerinde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerekli kılmaktadır. Kanunlara güvenerek hayatını yönlendiren, hukuki iş ve işlemlere girişen bireyin, bu kanunların uygulanmasına devam edileceği yolunda oluşan beklentisinin mümkün olduğu koruması hukuki güvenlik ilkesinin gereğidir. Belirlilik ilkesi ise yasal düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır ve uygulanabilir olmasını, ayrıca kamu otoritelerinin keyfi uygulamalarına karşı koruyucu önlem içermesini ifade etmektedir.

Tam zamanlı çalışan öğretim üyelerinin, mesai saatleri sonrası serbest olarak çalışabilecekleri yönünde mevzuatımızda bir engel olmadığından bu öğretim üyelerinin üniversite dışındaki serbest çalışmalarını planladıkları, ekonomik ve sosyal hayatlarını bu koşulları öngörmek suretiyle belirledikleri açıktır. Tam zamanlı çalışan ve mesai saatleri dışında serbest çalışmak suretiyle hayatlarını planlayan öğretim üyelerine çalıştıkları kurum tarafından üniversite ödeneği, sağlık hizmetleri tazminatı adı altında ödenen maddi hakların devam edeceğine dair oluşan beklenti ve kanaat nedeniyle planladıkları faaliyet ve çalışmaları ile bunlar gereğince yaratılan hukuki durumların dava konusu kurallar gereğince, ya sadece kurumda çalışmaya devam edilmesi ya da kurum dışında çalışılması halinde hak etmiş oldukları maddi haklardan mahrum kalmak zorunda bırakılacak şeklinde uygulanmasının hakkaniyete aykırı olduğu değerlendirilmektedir.

Öte yandan, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun geçici 70. maddesinde yer alan dava konusu düzenleme Anayasanın 10. maddesindeki eşitlik ilkesine de aykırıdır. Zira Anayasanın Kanun Önünde Eşitlik başlığı altında düzenlenen 10/5. maddesine göre, Devlet organları ve idare makamları, bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar. Bahse konu düzenlemeyle aynı kurumda tam zamanlı olarak çalışan ve aynı işi yapan öğretim üyeleri arasında, mesai saatleri dışında mesleklerini serbest olarak icra eden ve etmeyenler olarak farklı statüler yaratılmıştır. Somut olayda serbest çalışan davacı ile diğer öğretim üyeleri tamamen aynı mesai saatlerine ve aynı çalışma süresine tabi olduğu ve aynı görev ve sorumlulukları taşıdığı halde, davacıya salt mesai sonrasında serbest çalışıyor olması nedeniyle sağlık tazminatı ve üniversite ödeneği ödenmemektedir. Yani tam zamanlı olarak tüm mesaisini kurumda harcadığı halde, sırf mesai saatleri dışında ayrıca

mesleğini icra ettiği için farklı bir değerlendirmeye tabi tutularak; kendisi ile aynı işi yapan ve aynı sorumluluklara sahip diğer öğretim üyelerine ödenen üniversite ödeneği ve sağlık hizmetleri tazminatı ödenmeyerek aylık ücretinde haksız bir kayba yol açılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, Mahkememizce bakılmakta olan davada uygulanması gereken 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun geçici 70. maddesinin birinci fıkrasının ilk cümlesinde yer alan “Tabip, diş tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan öğretim üyelerinden, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla mesai saatleri dışında serbest meslek faaliyetinde bulunmakta veya özel sağlık kuruluşlarında çalışmakta olanlara, bu faaliyetlerini sona erdirinceye kadar üniversite ödeneği ve ek ödeme ödenmez.” hükmü ile 3. fıkrasında yer alan “Bu madde hükmü Gülhane Askeri Tıp Akademisi öğretim üyeleri hakkında da uygulanır. Ancak bu öğretim üyelerine üniversite ödeneği ile sağlık hizmetleri tazminatı ödenmez.” hükmünün Anayasanın 2. ve 10. maddelerine aykırı olduğu kanaatine ulaşıldığından, Anayasanın 152. ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunun 40. maddeleri uyarınca söz konusu hükümlerin iptali istemiyle itiraz yoluyla Anayasa Mahkemesine başvurulmasına, 18/11/2015 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.”